

MUNI Law Working Paper Series
David Kosař & Radim Polčák, Co-Editors in Chief

MUNI Law Working Paper 2015.06

Rostislav Vrzal

**ROZHLAS A TELEVÍZIA SLOVENSKA
– INSPIRACE PRO ČESKOU REPUBLIKU?**

December 2015/ Prosinec 2015

Masaryk university * Law Faculty * Brno * Czech Republic
MUNI Law Working Paper Series can be found at:
<http://workingpapers.law.muni.cz/content/en/issues/>

All rights reserved.
No part of this paper may be reproduced in any form
without permission of the author.

*

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část tohoto working paperu nesmí být v jakékoliv formě
reprodukována bez souhlasu autora.

MUNI Law Working Paper Series
ISSN 2336-4947 (print)
ISSN 2336-4785 (online)
Copy Editor: Martin Bobák
© Rostislav Vrzal 2015
Masarykova univerzita,
Právnická fakulta
Veveří 70, Brno 611 70
Česká republika

Abstract

This article deals with various aspects of a substantial change made in 2011 in the structure of public service media in Slovakia, it means the consolidation of two separate organisations, Slovak radio and Slovak television, in one subject. It describes details of new legal regulation and according to the possibilities it tries to compare them with the Czech media area, where this topic also has been discussed lately in the connection with Czech radio and Czech television. Experience of our neighbours can also be a resource of inspiration both for supporters of the actual separate position of public service radio and television, and for their opponents, or for the legislator in case of deciding about (not) making the legislation changes.

Keywords

Slovak radio, Slovak television, Radio and television of Slovakia, Czech radio, Czech television, Czechoslovak radio, Czechoslovak television, Public service, Radio broadcasting, Television broadcasting.

Suggested Citation:

Vrzal, Rostislav 'Rozhlas a televízia Slovenska – inspirace pro Českou republiku?' (2015), MUNI Law Working Paper No. 2015.06, available at: <http://www.law.muni.cz/dokumenty/33192>.

Abstrakt

Tento článek se zabývá různými aspekty podstatné změny provedené v roce 2011 ve struktuře slovenských médií veřejné služby, tedy sloučením dvou samostatných institucí, Slovenského rozhlasu a Slovenské televize, v jeden právní subjekt. Popisuje jednotlivé prvky nové právní úpravy a podle možností se snaží je srovnávat s českým mediálním prostředím, kde se v poslední době rovněž diskutuje na toto téma, a to ve vztahu k Českému rozhlasu a České televizi. Zkušenosti našich slovenských sousedů tak mohou představovat zdroj inspirace jak pro zastánce současného odděleného postavení rozhlasu a televize veřejné služby, tak pro jejich názorové oponenty, popřípadě též pro samotného zákonodárce při rozhodování, zda k legislativním změnám přistoupit či nikoli.

Klíčová slova

Slovenský rozhlas, Slovenská televize, Rozhlas a televize Slovenska, Český rozhlas, Česká televize, Československý rozhlas, Československá televize, veřejná služba, rozhlasové vysílání, televizní vysílání.

Doporučená citace:

Vrzal, Rostislav 'Rozhlas a televízia Slovenska – inspirace pro Českou republiku?' (2015), MUNI Law Working Paper No. 2015.06, dostupné z: <http://www.law.muni.cz/dokumenty/33192>.

Author Contact Details

Rostislav Vrzal
Czech television, TV studio Brno
Czech Republic

Email: rostislav.vrzal@ceskatelevize.cz

Kontakt na autora

Rostislav Vrzal
Česká televize, Televizní studio Brno
Brno, Česká republika

Email: rostislav.vrzal@ceskatelevize.cz

ROZHLAS A TELEVÍZIA SLOVENSKA – INSPIRACE PRO ČESKOU REPUBLIKU?

Rostislav Vrzal

I. Úvodem.....	1
II. Postavení RTVS.....	2
III. Poslání RTVS.....	4
IV. Úlohy RTVS	5
V. Činnost RTVS.....	7
VI. Orgány RTVS.....	9
VII. Hospodaření a financování RTVS.....	11
VIII. Přejícná ustanovení zákona o RTVS.....	11
IX. Závěrem.....	12

I. Úvodem

Na stránkách Časopisu pro právní vědu a praxi jsem se v minulosti v jednom ze svých příspěvků krátce zabýval problematikou televize veřejné služby u našich slovenských sousedů¹, přičemž v mezidobí sáhl slovenský zákonodárce k legislativním úpravám, které zasluhují příslušnou reflexi. O této zřejmě nejvýznamnější změně posledních let, tedy sloučení původně samostatných médií, Slovenského rozhlasu a Slovenské televize, v jedno, se navíc pravidelně diskutuje i v České republice², přičemž zkušenosti, v něž tento podle mne velmi zásadní krok ve slovenském mediálním prostoru nakonec postupně vyústí, tak mohou představovat pro jeho zastánce i odpůrce významný zdroj inspirace pro další výměnu názorů na tuto otázku nepochybně veřejného zájmu.

Stěžejním právním předpisem se v této souvislosti stal zákon č. 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (dále v textu jen „zákon o RTVS“)³, jímž byla s účinností od 1.1.2011 uvedena v život⁴ konstrukce dvojjedineho média pod názvem Rozhlas a televízia Slovenska (dále v textu jen

---

¹ Vrzal, R. Televize veřejné služby ve Slovenské republice. Časopis pro právní vědu a praxi. Brno: Masarykova univerzita, 2008, č. 4, s. 333-337.

² Např. v květnu 2014 debata ve volebním výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, podrobnosti k dispozici na http://zpravy.idnes.cz/poslanci-zacali-resit-sloucení-ct-a-ceskeho-rozhlasu-pca-/domaci.aspx?c=A140520_122438_domaci_kop [citováno 12. listopadu 2015].

³ Je jisté vhodné připomenout, že se v tomto případě jedná v pořadí již o třetí právní úpravu od roku 1991, kdy první dvě se týkaly ještě Slovenského rozhlasu a Slovenské televize jakožto samostatných médií. Slovenský rozhlas byl s účinností od 1.7.1991 upraven zákonem SNR č. 255/1991 Zb. o Slovenskom rozhlase, v znení neskorších predpisov a s účinností od 1.1.2004 zákonem č. 619/2003 Z. z. o Slovenskom rozhlase, v znení neskorších predpisov, Slovenská televize pak s účinností od 1.7.1991 zákonem SNR č. 254/1991 Zb. o Slovenskej televízii, v znení neskorších predpisov a s účinností od 1.2.2004 zákonem č. 16/2004 Z. z. o Slovenskej televízii, v znení neskorších predpisov.

⁴ Organizační zkušenosti s tímto pojetím existovaly však již v době společného státu, kde v letech 1948-1957 fungoval Československý rozhlas jakožto jediný, tehdy státní, médium, zastřešující vedle rozhlasu též postupně vznikající televizi, z něhož se posléze vyčlenily samostatný Československý rozhlas a Československá televize, působící takto až do zániku československé federace.

„RTVS“), a který podle svého § 1 upravuje postavení, poslání, úlohy a činnost RTVS, orgánů RTVS, a rovněž hospodaření a financování RTVS.

II. Postavení RTVS

Postavení RTVS normuje ustanovení § 2 zákona o RTVS tak, že podle odstavce 1 se zřizuje RTVS jako instituce vyznačující se následujícími znaky, a sice veřejnoprávní, národní, nezávislá, informační, kulturní a vzdělávací, což je totožné vymezení, jaké skýtala předešlá právní úprava jak samostatné Slovenské televize⁵, tak samostatného Slovenského rozhlasu⁶, přičemž k jednotlivým znakům lze jen stručně poznamenat:

a) veřejnoprávnost jako explicitně zmíněný pojmový znak média veřejné služby se ve slovenském právním řádu, na rozdíl od českého legislativního prostředí, objevuje tradičně a stejně jako slovenská doktrína nazírala např. na samostatnou Slovenskou televizi či Slovenský rozhlas jakožto na subjekty splňující všechny znaky plnohodnotné veřejnoprávní instituce⁷, není podle mého názoru jediný věcný důvod pojmát i RTVS jinak, než že těmto parametrům taktéž plně vyhovuje,

b) národní charakter RTVS je jen logickým pokračováním původního pojetí Slovenského rozhlasu a Slovenské televize, vycházejícího z národního nazírání na stát jako takový, od nějž se naši sousedé během let nijak neodchýlili, což se nemůže neprojevit právě i v mediální oblasti u těch sdělovacích prostředků, které jsou zřizovány zákonem k poskytování služby „národní“ veřejnosti,

c) nezávislost je samozřejmě stěžejním prvkem samotné existence RTVS, čímž jistě nemůže být dotčeno oprávnění různých, zejména kontrolních, orgánů, dohlížet za zákonem daných podmínek na jednotlivé dílčí aspekty činnosti RTVS, popřípadě prošetřovat podněty např. z oblasti trestního práva a podobně, vždy je ovšem třeba zamezit jakémukoli možnému ohrožení nezávislého postavení RTVS,

d) kulturní prvek v charakteristice RTVS je jen logickým vyjádřením jedné ze stránek lidského života, neboť právě i nehmotné potřeby tvoří podstatnou součást osobnosti, kterou je nutné podporovat a rozvíjet, a právě sdělovací prostředky zde mohou sehrát výraznou roli,

---

⁵ § 2 ods. 2 zákona č. 16/2004 Z. z. o Slovenskej televízii, v znení neskorších predpisov.

⁶ § 2 ods. 2 zákona č. 619/2003 Z. z. o Slovenskom rozhlase, v znení neskorších predpisov.

⁷ Např. Svoboda, J. a kol. Slovník slovenského práva. Prvé novodobé vydanie. Bratislava, jún 2000, s. 697 (definice veřejnoprávnosti) a 576 (zařazení tehdy samostatné Slovenského rozhlasu a Slovenské televize na seznam veřejnoprávních institucí v rámci výkladu pojmu „rozhlasové a televizní právo“.

e) informační znak je nepochybně tím nejpodstatnějším, k čemu sdělovací prostředky slouží, neboť poskytují informace, RTVS v tomto směru nevyjímaje, samozřejmě za uplatnění měřítek poměrně přísnějších než u jiných médií, zejména co do zaměření či obsahu informací a podobně,

f) vzdělávací rozměr, kde právě RTVS by měl být tím, kdo na mediální úrovni bude, pochopitelně v mezích zákona o RTVS a dalších právních předpisů, nejen doplňovat školský systém na Slovensku např. výrobou či vysíláním vzdělávacích a osvětových pořadů, což je jistě prvotní cesta, ale po mém soudu je rovněž velmi vhodné, aby se sám RTVS v rámci možností účastnil vyučovacího procesu na školách všech stupňů, jak činí v mnoha podobách např. Česká televize⁸.

Takto vymezený RTVS je podle § 2 odst. 2 zákona o RTVS právnickou osobou se sídlem v Bratislavě, kde lze zaznamenat poměrně zásadní odlišnost oproti předchozímu právnímu stavu, kdy sídlo zákon přímo stanovil pouze u Slovenského rozhlasu⁹, zatímco u Slovenské televize tak nečinil a mlčení zákonodárce napravil až televizní normotvůrce v rámci statutu Slovenské televize, kde již sídlo zakotveno bylo. Dalším zde výslovně zmíněným pojmovým znakem RTVS je skutečnost, že RTVS se zapisuje do obchodního rejstříku, resp. do jeho slovenské podoby nazývané obchodný register, čímž se pro srovnání výrazně odlišuje od České televize a Českého rozhlasu, které zápisové povinnosti nepodléhají, neboť jim žádný zákon takovou povinnost neukládá¹⁰, na rozdíl od třetího českého média veřejné služby, kterým je Česká tisková kancelář, jenž se do obchodního rejstříku zapisuje¹¹.

Zdánlivá maličkost, jakou v očích mnohých může zápisová povinnost či naopak její absence představovat, však může přinášet dílčí praktické problémy, které mohou nabýt až tragikomických rozměrů. Není totiž výjimkou, že v úředním či běžném obchodním styku se pracuje s formuláři či automatizovanými systémy zpracování dat, které sice umějí rozlišit různé rejstříky, živnostenský, obchodní či jiný, a podle tohoto hlediska provést klasifikaci smluvních partnerů, nicméně často si neporadí se skutečností, že některé subjekty, byť s řádně přiděleným identifikačním číslem, se do žádného rejstříku nezapisují. V návaznosti na to se lze v těch nejabsurdnějších případech setkat dokonce s tím, že z pohledu takového formuláře či systému jednoduše daný subjekt neexistuje, což samozřejmě není přiléhavý závěr, ovšem je třeba jej

---

⁸ Z celé řady aktivit lze zmínit např. program ČT start, zaměřený na studenty vysokých škol, kteří získávají již za studia potřebnou praxi v provozu České televize, pravidelné besedy a přednášky zaměstnanců České televize na školách, popřípadě přímo podíl České televize na výuce, kde lze jako příklad uvést od akademického roku 2015/2016 ve spolupráci s Právnickou fakultou Masarykovy univerzity realizovaný projekt týdenního intenzivního kurzu s názvem „Právní aspekty činnosti televize veřejné služby“, ale i mnohé další.

⁹ § 2 ods. 2 zákona č. 619/2003 Z. z. o Slovenskom rozhlase, v znení neskorších predpisov.

¹⁰ § 42 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů, zejména pak písm. c), které odkazuje právě na nutnost stanovit povinnost zápisu tímto nebo jiným zákonem, přičemž jak u Českého rozhlasu, tak u České televize, taková povinnost stanovena není.

¹¹ § 1 odst. 2 zákona ČNR č. 517/1992 Sb., o České tiskové kanceláři, ve znění pozdějších předpisů.

trpělivě vyvracet, což je obtížné zejména tam, kde k odstranění pochybností a zbytečných obav nepomůže ani výslovné konstatování, např. v záhlaví smlouvy či jiného dokumentu, že subjekt je zřízen zákonem a nezapisuje se do veřejného rejstříku.

Svoji činnost pak RTVS vykonává především prostřednictvím organizačních složek, kterými jsou Slovenský rozhlas pro oblast rozhlasového vysílání a Slovenská televize pro oblast televizního vysílání, což znamená, že jediným subjektem práva je zde RTVS, nikoli jako dříve Slovenský rozhlas či Slovenská televize¹².

To nakonec čistě formálně konstatuje i § 2 odst. 3 zákona o RTVS, který stanoví, že Slovenský rozhlas a Slovenská televize jsou samostatně hospodařícími vnitřními organizačními jednotkami bez právní subjektivity, nicméně o takovém závěru by podle mne nebylo sporu ani v případě absence výslovné úpravy, neboť je zde zřizován právě a jedině RTVS a dosavadní Slovenský rozhlas a Slovenská televize se podle § 23 odst. 1 zákona o RTVS zrušují a právě RTVS se stává jejich univerzálním právním nástupcem. Lze si tedy jistě jen obtížně představit, že by snad bylo lze uvažovat o jakékoli možné právní subjektivitě těchto organizačních složek, kdy je samozřejmě zásadní otázkou, zda by vůbec kdokoli měl skutečně relevantní důvod tímto směrem postupovat a dovolávat se právní subjektivity organizačních složek. Nabízí se tak snad jen situace, na níž jsem ve svojí praxi již také narazil, a sice snaha vyhýbat se, byť toliko formální, změně např. smluv či jiných dokumentů, které obsahovaly původní označení samostatného subjektu práva, který již nyní existuje pouze jakožto organizační složka, kdy navíc taková „změna“ tak jako tak pouze následuje zákon a i kdyby se neudála, nic by se věcně nezměnilo.

III. Poslání RTVS

Poslání RTVS pak § 3 zákona o RTVS definuje jako poskytování služby veřejnosti v oblasti vysílání, rozuměno samozřejmě jak rozhlasového, tak televizního, což plyne nejen z legislativní zkratky v § 2 odst. 1 in fine zákona o RTVS, ale bylo by tomu tak i z povahy věci, neboť rozlišení rozhlasového a televizního vysílání je příléhavé až ve vztahu k jednotlivým organizačním složkám RTVS, tedy ke Slovenskému rozhlasu na straně jedné a Slovenské televizi na straně druhé, nikoli ve vztahu k samotnému RTVS, který zastřešuje činnost obou.

Je-li tedy posláním RTVS poskytování služby veřejnosti v oblasti vysílání, pak touto službou se podle § 3 odst. 2 zákona o RTVS rozumí programová služba, která je univerzální z hlediska svého geografického dosahu, programově rozmanitá, připravovaná na zásadě redakční nezávislosti prostřednictvím kvalifikované pracovní síly a s pocitem společenské zodpovědnosti

---

¹² Připomeňme, že podobně i Česká televize vystupuje navenek jako jediný subjekt práva, nicméně má své organizační součásti, kterými jsou aktuálně Česká televize v Praze, Televizní studio Brno a Televizní studio Ostrava.

a která rozvíjí kulturní úroveň posluchačů a diváků, poskytuje prostor současným kulturním a uměleckým aktivitám, zprostředkovává kulturní hodnoty jiných národů a je financovaná především z veřejných prostředků, což je definice prakticky doslovně převzatá z dřívější právní úpravy, která se týkala Slovenského rozhlasu¹³ a Slovenské televize¹⁴, a to s jediným, a navíc věcně zcela přílehlavým a správným, rozdílem, spočívajícím v tom, že se zde společně objevují kategorie posluchačů a diváků. Podrobný rozbor jednotlivých znaků programové služby bohužel přesahuje povahu a účel tohoto příspěvku, proto se omezím na konstatování, že podle mého názoru takto pojatá definice plně reflektuje při zohlednění slovenských reálií moderní náhled na médium, jehož posláním je právě služba veřejnosti.

Skladbu samotné programové služby pak stanoví § 3 odst. 3 zákona o RTVS, který nastavuje základní mantinely, zejména žánrové a hodnotové, pro programy vyráběné či vysílané RTVS, přičemž toto vymezení lze v podstatě považovat za slovenskou alternativu toho, co v případě Českého rozhlasu nebo České televize známe pod označením hlavní úkoly veřejné služby v oblasti rozhlasového¹⁵, resp. televizního¹⁶, vysílání, neboť přes drobné formulační odchylky či legislativní seřazení jednotlivých částí jde obsahově i účelem o jedno a totéž.

Vymezují se zde totiž rozměry celkového působení těchto specifických médií, např. důraz na rozvoj kulturní identity, typický pro Slovensko, které je podle preambule vlastní ústavy („My, národ slovenský“) oproti České republice („My, občané České republiky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku“) v podstatě pojímáno jako národní stát, se zde opět vyzdvihuje rozvoj národního povědomí, dále poskytování informací s cílem svobodné tvorby názorů a podobně, pročez veškeré případné rozdíly se navíc prakticky stírají v okamžiku, kdy vezmeme v úvahu demonstrativní výčet programů v návštěvě slovenské úpravy (arg. „a jiné“), stejně jako příkladmo (arg. „zejména“) pojatý seznam hlavních úkolů v české právní úpravě, neboť pak lze na obou stranách hranice s takto otevřeným prostorem dále pracovat a dotvářet jej čímkoli zde neuvedeným, co naplní smysl existence RTVS na Slovensku, potažmo Českého rozhlasu a České televize v České republice.

IV. Úlohy RTVS

Ohledně úloh RTVS, upravených v § 4 zákona o RTVS, lze prvotně upozornit na povinnost RTVS vykonávat svoji činnost vlastním jménem, na vlastní účet a vlastní

---

¹³ § 3 ods. 2 zákona č. 619/2003 Z. z. o Slovenskom rozhlase, v znení neskorších predpisov.

¹⁴ § 3 ods. 2 zákona č. 16/2004 Z. z. o Slovenskej televízií, v znení neskorších predpisov.

¹⁵ § 2 odst. 2 zákona ČNR č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁶ § 2 odst. 2 zákona ČNR č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů.

odpovědnost s tím, že je vyloučeno, aby smlouvou či jiným právním úkonem, např. pověřením či jednostranným prohlášením, převedl práva a povinnosti vysílatele výše specifikované programové služby na jinou osobu, ať právníckou, např. jiného provozovatele vysílání, či fyzickou, přičemž tento zákonný zákaz je podle mého názoru zcela opodstatněný s ohledem na opravdovou specifickou povahu těchto práv a povinností. Při absenci takového zákazu by pak odpověď na otázku, zda k takovému kroku, tedy k převodu práv a povinností vysílatele programové služby, může RTVS přistoupit, podle mého názoru formálně zněla ano, neboť RTVS vysíláním programové služby nevykonává veřejnou moc, na níž dopadá veřejnoprávní metoda regulace, nicméně nedomnívám se, že by případná realizace tohoto závěru vyhovovala podstatě činnosti RTVS, spíše naopak.

RTVS je rovněž zavázána chránit a respektovat nezávislost svých programových pracovníků a spolupracovníků, a to v souladu se Statutem programových pracovníků a spolupracovníků RTVS, schvalovaným Radou RTVS, kdy tento dokument¹⁷ upravuje řadu oblastí týkajících se např. postupu při získávání informací, střet zájmů zaměstnanců RTVS, charakteristické znaky různých typů pořadů a mnohé další okruhy nezbytné pro řádné plnění úkolů RTVS, čímž jeho význam jistě lze srovnat s Kodexem Českého rozhlasu či Kodexem České televize, zaměřenými v českém prostředí na totéž.

Významnou úlohou RTVS je podle další úpravy poskytování archivních materiálů, včetně těch z doby před 1.7.1991¹⁸ jiným právníckým osobám pro vysílání či vznik nových děl, a to za příslušnou úplatu, přičemž lze mít za poněkud nešťastné, že zde zákon operuje výlučně s osobou právníckou, kdy minimálně na tvorbě nových děl se může podílet též osoba fyzická, která je způsobilá být autorem. Samotné podmínky poskytování archivních dokumentů pak k návrhu generálního ředitele RTVS schvaluje Rada RTVS¹⁹, přičemž jejich znění nad rámec striktního znění zákona počítá též s fyzickými osobami – podnikateli, jakožto subjekty, jímž tyto materiály mohou být poskytnuty. Tento rozdíl však po mém soudu není na újmu poslání RTVS, stejně jako jím nebude ani poskytování fyzickým osobám – nepodnikatelům, bude nicméně záležet na dalších vnitřně nastavených podmínkách RTVS.

Poslední specifickou povinností je pak úloha zákonného depozitáře podle zvláštního zákona²⁰, kdy RTVS uchovává vlastní slovenská audiovizuální díla, čímž přispívá k ochraně

---

¹⁷ K dispozici např. na <http://www.rtv.slovensko.sk/o-rtvs/dolezite-dokumenty-rtvs/statut-programovych-pracovnikov-a-spolupracovnikov-rtvs> [citováno 12. listopadu 2015].

¹⁸ Tedy materiálů vyrobených Československou televizí ve studiích na území dnešní Slovenské republiky.

¹⁹ K dispozici např. na <http://www.rtv.slovensko.sk/poskytovanie-archivu> [citováno 12. listopadu 2015].

²⁰ § 33 zákona č. 343/2007 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov.

národního kulturního bohatství, což opět představuje významný prvek v naplňování poslání RTVS.

V. Činnost RTVS

Zákon o RTVS se následně prostřednictvím § 5 věnuje poměrně obsáhle samotné činnosti RTVS, která na prvním místě samozřejmě znamená aktivity v oblasti vysílání, jež podrobně mapuje odstavce 1, a to formou jejich rozsáhlého výčtu. Za zmínku stojí minimální rozsah dvou televizních a čtyř rozhlasových programových služeb, povinnost většinového podílu programů ve veřejném zájmu, a to na každé z programových služeb, kdy za vysílání ve veřejném zájmu zvláštní zákon²¹ označuje mimo jiné programy poskytující právní informace či podporující zdravý životní styl, zpravodajství, programy zaměřené na vědu a výzkum a jiné, které mají uspokojit informační a kulturní potřeby diváků a posluchačů, dále povinnost RTVS zřizovat síť zpravodajů doma i v zahraničí, péče o neslyšící, vysílání politické reklamy a podobně, kde srovnatelné úlohy zná i naše právní úprava ve vztahu k Českému rozhlasu²² a České televizi²³.

Jako naprosto unikátní v porovnání s českým prostředím se pak jeví povinnost RTVS podle odstavce 2, a sice každý den v čase od 23:30 do 0:30 zařadit do vysílání státní hymnu Slovenské republiky, a to tak, aby její zahrání bylo předělem mezi složkami programové služby a zároveň nebylo součástí komerční komunikace či nenásledovalo bezprostředně před ní nebo po ní, kdy i tomto směru lze vysledovat onu „národní“ stopu ve slovenském nazírání na stát a média služby veřejnosti, neboť jistě není mnoho výraznějších prvků národní sounáležitosti, než jakým je právě hymna²⁴. Zde se nabízí poměrně zajímavá otázka, na níž ovšem nedostáváme od zákonodárce patřičnou odpověď, a sice jaká je cílová skupina, neboť doba kolem půlnoci jistě nepatří mezi divácky nejexponovanější. Ani absence této odpovědi nicméně nemění nic na tom, že jde o legislativní počín z kategorie zajímavých.

Odstavec 3 se poté zabývá dnes už klasickou součástí vysílání, a to mediální komerční prezentací dle zvláštního zákona²⁵, tedy především reklamou, telenákupem, sponzorováním, popřípadě i jinými dalšími formami, které mají své nezastupitelné místo i v médiích služby veřejnosti. Zde stojí za pozornost odlišnost od naší právní úpravy, která vysílateli ze zákona, tedy Českému rozhlasu a České televizi, zakazuje umístit do svého vysílání teleshopping, zatímco RTVS tak, byť za dost striktních podmínek, učinit může. Dílčí odchylky lze rovněž vysledovat

²¹ § 3 písm. k) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysílání a retransmisii, v znění neskorších předpisů.

²² § 3 odst. 1 zákona ČNR č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů.

²³ § 3 odst. 1 zákona ČNR č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů.

²⁴ V České republice takto obecná povinnost zakotvena není, nicméně ve vysílání České televize se státní hymna České republiky coby samostatná část programu pravidelně objevuje např. na přivítání nového roku.

²⁵ § 32-39a zákona č. 308/2000 Z. z. o vysílání a retransmisii v znění neskorších předpisů.

v časových mezích reklamy, které jsou sice jak u České televize, tak u RTVS v základu shodně limitovány maximálním rozsahem 0,5 % denního vysílacího času na každý vysílací okruh²⁶, u slovenských kolegů jsou nicméně poněkud volnější, např. díky vyšší minutové dotaci ve vysílacím čase 19-22 hodin, kde má RTVS k dispozici až 8 minut během každé hodiny, zatímco Česká televize toliko maximálně 6 minut. Další odchylkou je pak možnost RTVS navýšit maximální čas vyhrazený reklamě na jednom vysílacím okruhu až na 2,5% o čas vyhrazený telenákovým šotům.

Samostatnou kapitolu v působení RTVS představuje podnikání, jemuž je věnován § 6 zákona o RTVS, přičemž stejně jako je tomu v případě Českého rozhlasu²⁷ či České televize²⁸, i RTVS má přísné mantinely, v jejichž rámci se může jako podnikatel pohybovat. Prvotně nemůže vykonávat jakoukoli podnikatelskou činnost, nýbrž pouze a jedinečně takovou, která nesmí ohrozit plnění poslání RTVS a hlavní činnosti RTVS, přičemž účelovou konstrukci zde nastavil zákonodárce i pro výnosy z takové činnosti, kdy tyto je nutné použít právě na výkon hlavní činnosti RTVS.

V rámci podnikatelské činnosti pak RTVS v souladu s odstavcem 2 může zásadně figurovat jako zakladatel, společník či se jinak účastnit podnikání jiné osoby, pokud předmět podnikání souvisí s posláním a činností RTVS a majetková účast RTVS představuje účelnější využití majetku RTVS k plnění jeho úloh. V návaznosti na tuto úpravu pak RTVS vytvořil např. dceřinou společnost Media RTVS, s.r.o, jejímž úkolem je exkluzivní prodej komerčního vysílacího času, ale i další společnosti zaměřené na oblast úhrady za služby veřejnosti či měření sledovanosti²⁹.

Podle § 6 odst. 3 zákona o RTVS však v žádném případě RTVS nesmí uzavírat smlouvy o tichém společenství či účastnit se obchodování obchodní společnosti jako společník s neomezeným ručením či takové společnosti zakládat, což je nepochybně výrazem obav zákonodárce z možných dopadů na RTVS, které zde vnímá jako zvláště rizikové oproti např. pouhé majetkové účasti či srovnatelné účasti na podnikání jiného subjektu.

---

²⁶ Resp. v případě České televize na programech ČT 2 ČT sport, na ostatních pak pouze v přímém spojení s událostí, u níž je nezbytnou podmínkou získání práv k vysílání právě vysílání reklamy.

²⁷ § 11 zákona ČNR č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů.

²⁸ § 11 zákona ČNR č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů.

²⁹ Seznam dceřiných společností k dispozici např. na <http://www.rtv.s.org/o-rtvs/dcerske-spolocnosti> [citováno 12. listopadu 2015].

VI. Orgány RTVS

Zákon o RTVS se dále v § 7 zabývá orgány RTVS, kterými jsou Rada RTVS a generální ředitel RTVS, jimž je posléze věnován velmi obsáhlý prostor, a to v §§ 8-14 (Rada RTVS), resp. 15-18 (generální ředitel RTVS).

Rada RTVS představuje orgán dohledu nad činností RTVS, jehož působnost je vymezena ustanovením § 8 zákona o RTVS. Vedle širokého výčtu v odstavci 1, zahrnujícího vedle nám známých oblastí, jako je dohled nad činností RTVS či určování odměny generálního ředitele RTVS či projednávání materiálů souvisejících s činností a rozvojem RTVS, se zde vyskytují i určité zásadní odlišnosti, u nichž je vhodné se zastavit. Mezi takové patří především přímé schvalování Statutu programových pracovníků a spolupracovníků RTVS, kde srovnatelné dokumenty u našich médií veřejné služby, tedy Kodex Českého rozhlasu a České televize, jejich rady „pouze“ předkládají ke schválení, a to Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, popřípadě oblast svobodného přístupu k informacím, kde plní Rada RTVS roli odvolacího orgánu proti rozhodnutí generálního ředitele RTVS, zatímco v Českém rozhlasu³⁰ i v České televizi³¹ je odvolacím orgánem právě generální ředitel.

Zákon zde dále zakotvuje zcela odpovídající oprávnění členů Rady RTVS nahlížet do potřebných dokumentů a podkladů, stejně jako povinnost zachovávat až na výjimky mlčenlivost o skutečnostech, které se dovědí při tomto nahlížení.

Složení devítičlenné Rady RTVS upravuje § 9 zákona o RTVS tím způsobem, že Národní rada Slovenské republiky k návrhu svého příslušného výboru volí tyto členy tak, aby v ní byli zastoupeni odborníci, a to po třech z oblasti rozhlasového a televizního vysílání, dva z oblasti ekonomie a jeden z oblasti práva, pročež zákonodárce zde současně nabízí definici odborníka pro účely zákona o RTVS, a to jako fyzické osoby s vysokoškolským vzděláním druhého stupně, nejméně pěti roky odborné praxe a třemi roky řídicí praxe, kdy tato řídicí praxe se nevyžaduje u odborníka v oblasti práva. Návrhy na členy Rady RTVS pak podávají příslušnému výboru Národní rady Slovenské republiky právnické osoby působící v různých oblastech, např. audiovizí, kultury, lidských práv a podobně, popřípadě též registrované církve a náboženské společnosti.

Srovnáme-li uvedenou konstrukci s podmínkami v České republice, dospějeme k závěru, že proces návrhu kandidátů je v zásadě velmi podobný, neboť i kandidáty do Rady Českého

---

³⁰ Podrobné návody k žádostem o informace ve vztahu k Českému rozhlasu lze nalézt ve zvláštní sekci na internetových stránkách Českého rozhlasu <http://www.rozhlas.cz/informace/pravo/zprava/858785> [citováno 12. listopadu 2015].

³¹ Podrobné návody k žádostem o informace ve vztahu k České televizi lze nalézt ve zvláštní sekci na internetových stránkách České televize <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/svobodny-pristup-k-informacim/> [citováno 12. listopadu 2015].

rozhlasu a Rady České televize jsou oprávněny navrhnout organizace reprezentující rozličné zájmy, např. kulturní, regionální, sociální a jiné³², a volba je rovněž v kompetenci zákonodárního sboru, byť jen jedné jeho komory, Poslanecké sněmovny, v jejímž rámci se právě pro účely volby členů Rady Českého rozhlasu a Rady České televize zřizuje tzv. volební výbor³³. Podstatnou odlišností je pak podle mne výslovné kladení „odborného“ důrazu na kandidáty, resp. členy Rady RTVS, neboť v případě našich radních takový požadavek zákon nezná, je zde toliko apel na různorodost celkového složení obou orgánů.

V dalším obsahu již zákon o RTVS řeší v podstatě technické podrobnosti, jakými jsou v § 12 funkční období člena Rady RTVS, které je stejné jako v České republice, tedy šest let, skončení výkonu funkce člena Rady RTVS v § 12, kde lze oproti České republice upozornit na poměrně detailní popis postupu Národní rady Slovenské republiky v jednotlivých případech zániku funkce. Jako důležitou stránku fungování Rady RTVS pak v § 13 zákonodárce řeší náležitosti spojené s členstvím v Radě RTVS, kde stejně jako v našem prostředí jde o úkon ve veřejném zájmu, pročež zajímavý rozdíl nalezneme u odměny člena Rady RTVS. Ta se rovná u řadového člena průměrné mzdě ve slovenském hospodářství za předchozí kalendářní rok, u předsedy pak s příplatkem ve výši jedné poloviny, u místopředsedy pak ve výši jedné třetiny, zatímco členové Rady Českého rozhlasu a Rady České televize pobírají v souladu se zákonem odměnu počítanou z průměrné mzdy v Českém rozhlasu, resp. České televizi za předchozí kalendářní rok, a to s příslušnými koeficienty, a sice 0,80 pro řadového člena, 1,03 pro místopředsedu a 1,27 pro předsedu.³⁴ V ustanovení § 14 zákona o RTVS pak již nalezneme úpravu samotného jednání Rady RTVS, v zásadě srovnatelnou s podmínkami jednání rad našich médií veřejné služby.

Druhým orgánem RTVS, jemuž je vyčleněn značný prostor, je generální ředitel RTVS, jehož postavení definuje § 15 odst. 1 zákona o RTVS jakožto statutárního orgánu RTVS, oprávněného k rozhodování o všech otázkách týkajících se RTVS, nejsou-li podle zákona o RTVS vyhrazena Radě RTVS. Generální ředitel RTVS je povinen jmenovat dva své zástupce, po jednom pro Slovenský rozhlas a pro Slovenskou televizi, kteří vykonávají činnosti generálního ředitele RTVS v případě, že se uvolní jeho funkce, a to společně, popřípadě jeden z nich tehdy, pokud druhému zanikne výkon jeho funkce, což je obdoba institutu prozatímního ředitele

---

³² § 4 odst. 2 zákona ČNR č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 2 zákona ČNR č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů.

³³ § 46a zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů.

³⁴ § 8b zákona ČNR č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů, § 8b zákona ČNR č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů.

Českého rozhlasu³⁵, resp. zástupce generálního ředitele České televize³⁶ za situace, kdy se uvolní post příslušného generálního ředitele.

Podmínky pro výkon funkce generálního ředitele RTVS pak široce vymezuje ustanovení § 16 zákona o RTVS, kde je velká pozornost věnována dokonce již samotné přihlášce, kterou konkrétní kandidát podává, přičemž funkční období generálního ředitele RTVS je pět let, tedy o jeden rok kratší, než je tomu v případě generálních ředitelů Českého rozhlasu a České televize.

Samotnou volbou generálního ředitele RTVS se pak zabývá § 17 zákona o RTVS, jehož oproti českému systému, založeném na jmenování příslušnou radou, zde volí přímo Národní rada Slovenské republiky, opět za součinnosti svého příslušného výboru, který provádí jednotlivé úkony spojené s procesem volby, samotná volba je posléze záležitostí nadpoloviční většiny přítomných poslanců, jejichž hlasy je nutné získat pro zvolení.

Pokud jde o skončení funkce generálního ředitele RTVS, pak slovenská úprava počítá s mnoha způsoby, od uplynutí funkčního období přes úmrtí či vzdání se funkce až po oprávnění, v některých případech i povinnosti, Národní rady Slovenské republiky generálního ředitele RTVS k návrhu příslušného výboru odvolat.

VII. Hospodaření a financování RTVS

Zásadní otázkou je závěrem hospodaření RTVS, kde § 19 zákona o RTVS nastavuje dost přísné podmínky jak pro RTVS samotný, typicky dílčí omezení v možnosti nakládat s finančními prostředky a majetkem, tak pro subjekty vně RTVS, kde platí např. nemožnost exekučního postihu prostředků z příjmů z úhrady za službu veřejnosti v oblasti vysílání a podobně.

Financování RTVS řeší § 20 zákona o RTVS poměrně obsáhlým demonstrativním výčtem zdrojů, z nich RTVS čerpá, přičemž z rozpočtu takto vytvořeného je rovněž financována činnost Rady RTVS. Zvláštní kapitolu pak představuje tzv. příspěvek ze státního rozpočtu, který RTVS podle § 21 zákona o RTVS může obdržet, stejně jako povinnost RTVS vytvářet podle § 22 zákona o RTVS tzv. rezervní fond na krytí specifických hospodářských situací.

VIII. Přejídná ustanovení zákona o RTVS

Ustanovení §§ 23 a násl. zákona o RTVS pak coby přejídná ustanovení dotvářejí celý proces sloučení dvou původně samostatných médií v jedno, at' v oblasti pracovní, autorské

---

³⁵ § 9 odst. 11 zákona ČNR č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů.

³⁶ § 9 odst. 12 zákona ČNR č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů.

a související, mediální, kompetenční, organizační či jiné, protože právě na jejich rozsahu lze nejlépe demonstrovat složitost celého slučovacího procesu.

IX. Závěrem

Toto stručné pojednání si v žádném případě neklade, a s ohledem na rozsah si ani nemůže klást, za cíl být příspěvkem vyčerpávajícím, nýbrž může toliko s přiměřeným časovým odstupem rámcově představit změny, k nimž ve slovenském prostředí médií veřejné služby došlo, a podle možností je srovnat se situací v České republice, kde se dříve či později stane toto téma opět aktuálním a jak již bylo řečeno, oba tábory nepochybně budou hledat oporu pro své názory právě i ve zkušenostech slovenských kolegů.

* * *